

Ipostaze. Orașul Chișinău în creația artiștilor plastici (album). Coordonatoare: **Natalia Procop, Elena Musteață.** Chișinău: Arc, 2023, 255 p. (lucrarea a fost elaborată în cadrul Programului de Stat 20.80009.0807.19 *Cultura promovării imaginii orașelor din Republica Moldova prin intermediul artei și mitopoeticii*).

Imaginea orașului și peisajul urban sunt dintre cele mai predilecte teme în opera artiștilor plastici contemporani. Este o consecință a spiritului modern care, în ultimele două secole, a alimentat atât dezvoltarea spectaculoasă a metropolelor și aglomerațiilor urbane, cât și expresiile artistice care le-au elogiat. Se știe că în oraș se formează ideea de civilizație modernă, se asimilează mai rapid tendințele novatoare și tehnologia, se consacră temele culturale, se configurează elita. Cine dorește să cunoască plenar o epocă anterioară apelează la artiști. Găsește la ei imagini care exprimă sintetizat și expresiv realul și atmosfera vremurilor de altădată, relația dintre indivizi și spațiile locuite de ei, viziuni asupra lumii. Plăsmuirile artistice sunt metaforic povestitoare și trebuie, periodic, recitite. Ele dezvăluie strălucirile spirituale ale unui oraș.

Natalia Procop și Elena Musteață propun în acest album o colecție de reprezentări – în pictură și grafică de șevalet – ale orașului Chișinău, realizate de artiștii plastici în intervalul de timp de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până în prezentul nostru. Acestea dau seama de modul în care a fost privit, perceput, interpretat și imaginat orașul nostru de-a lungul unei istorii zbuciumate, schimbând câteva regimuri politice. Ordinea picturilor respectă un principiu cronologic. În plină eră a tehnologiilor informaționale, autoarele au ținut să prezente tot ce e mai realizat și mai valoros în materie de artă tradițională a imaginii plane, bidimensionale.

Pictorii și graficienii selectați sunt dintre cei mai talentați și mai importanți în istoria artelor plastice din acest spațiu reprezentat de orașul Chișinău. Nu întâmplător, lucrările lor se păstrează acum în fondurile Muzeului Național de Artă al Moldovei, Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova, Agenției Naționale a Arhivelor, Colegiului de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”, dar și în colecțiile personale. Albumul expune doar cele mai semnificative lucrări, care surprind variate ipostaze din viața orașului, reflectă diferite perioade istorice și sunt realizate în spiritul mai multor curente artistice. Cele două părți ale albumului respectă un echilibru rezonabil între numărul de picturi și grafică de șevalet. Prin urmare, putem spune că s-au urmărit liniile de forță ale unui chip al Chișinăului care își caută desăvârșirea.

Aliona GRATI